

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ**ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» (м. Івано-Франківськ)**

zlatoslava2@ukr.net

Зв'язок публікації з плановими науково-дослідними роботами. Стаття є фрагментом НДР «Комплексна оцінка та оптимізація методів прогнозування, діагностики та лікування стоматологічних захворювань у населення різних вікових груп», № державної реєстрації 0114U001788.

Вступ. Сучасні вимоги до підготовки висококваліфікованих, всебічно-розвинутих, ерудованих молодих спеціалістів диктують необхідність вдосконалення та оптимізації навчального процесу. Головна мета навчально-методичної роботи медичного університету полягає у підготовці спеціалістів, здатних в умовах практичної охорони здоров'я клінічно мислити, адекватно оцінювати клінічну ситуацію, оперативно приймати рішення, ефективно проводити діагностичні та лікувальні заходи [1,2].

У професійній підготовці фахівців важливе значення має компетентісний підхід – інтегративна характеристика особистості, що відображає готовність і здатність мобілізувати майбутні знання, уміння, навички, досвід, способи діяльності і особистісні та професійнозначимі якості фахівця [3].

Одним з основних факторів професійної підготовки студентів є глибоке вивчення дисципліни та набуття практичних навичок у процесі активної роботи на занятті. Для удосконалення навчання студентів на кафедрі хірургічної стоматології існує відпрацьована система правил проведення практичного заняття, яка у відповідності до сучасних вимог включає в себе такі елементи:

- контроль знань за допомогою тестів,
- усне опитування, розбір теоретичних питань,
- оволодіння і засвоєння практичних навичок.

Для теоретичного засвоєння предмету вирішальне значення має лекційний курс. У кожній лекції з дисципліни чітко і послідовно висвітлені головні питання у вигляді мультимедійного супроводження. При підготовці лекцій активно використовується фахова література.

Обговорюються різноманітні аспекти етіології, патогенезу, клінічних проявів, діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики різних захворювань. Для забезпечення більш глибокого засвоєння теми заняття використовуються таблиці, муляжі, мультимедійний матеріал з тематичних питань, з якими студенти можуть ознайомитися під час навчання на кафедрі [4].

Враховуючи на клінічний напрямок підготовки студентів, третина часу заняття відводиться на роботу біля хворого під наглядом викладача, що дозволяє привчати студентів до роботи в клініці, навчити їх особливостям деонтології з пацієнтами і дає можливість використати отримані знання на практиці. Дуже важливою ланкою у підготовці майбутніх лікарів є оволодіння практичними навичками та відпрацювання їх на заняттях. Контроль практичних навичок дозволяє об'єктивно оцінити рівень оволодіння студентом методами клінічних досліджень та його спроможність до вирішення задач з оцінки стану хворого, постановки діагнозу, призначення лікування, а також здатність сформулювати профілактичні заходи [5,6].

Викладачі кафедри постійно підвищують матеріально-технічне та інформаційне забезпечення учбового процесу. На сайті кафедри розміщені інформація про кафедру, презентації лекцій, матеріали для підготовки до практичних занять та підсумкових модульних контролів, банк тестових завдань. Студенти мають можливість підготуватися до кожного заняття з хірургічної стоматології, використавши всі наявні навчально-методичні ресурси.

На кафедрі хірургічної стоматології успішно працюють навчально-практичні центри, де студенти спеціальностей «Стоматологія», а також лікарі-інтерни за спеціальністю «Стоматологія» можуть удосконалювати засвоєння практичних навичок по наданню першої допомоги при невідкладних станах.

У навчально-практичних центрах є необхідна навчально-методична документація: перелік практичних навичок, якими можуть оволодіти студенти (українською, російською та англійською мовами), алгоритми їх виконання (трьома мовами), розклади занять та графіки роботи і консультацій. Навчально-практичні центри широко використовуються при підготовці і проведенні Державної атестації випускників. Крім цього, у навчально-практичних центрах проводяться складання студентами різних курсів практичної частини підсумкових модульних контролів із хірургічної стоматології.

Навчально-практичний центр «Невідкладні стани» оснащений тренажером серцево-легеневої і мозкової реанімації «Максим», комп'ютером та інтерактивною анімаційною програмою для тренажеру серцево-легеневої і мозкової реанімації «Максим».

В навчально-практичному центрі «3D технологій» проводиться розробка та втілення в практику імітаційних комп'ютерних систем та систем швидкого протатипування. Розроблено інтерактивне віртуальне середовище для навчання мануальних навичок хірурга на прикладі проведення ін'єкційних блокад трійничного нерву. Використовується Leap Motion, що працює по технології Motion Capture та Hand Capture. Leap Motion працює виключно на платформах Windows, MAC OS, Linux.

Навчально-практичний центр «Анестезія та видалення» оснащений десятьма фантомами, карпульними шприцами для проведення місцевої анестезії, наборами щипців для проведення видалення зубів, наборами для проведення репозиції і фіксації уламків при пошкодженнях щелепно-лицевої ділянки.

Навчально-практичні центри працюють згідно розкладу, затвердженого деканом факультету, як в робочий час, так і після закінчення занять у студентів. В робочий час тут проводяться практичні заняття у клінічних групах, коли кожен студент має можливість особисто виконати практичну навичку по наданню першої допомоги при невідкладних станах.

В позаурочний час, два рази на тиждень, у дні консультацій і відробок на кафедрі хірургічної стоматології, в приміщенні навчально-практичних центрів проводяться консультації для студентів.

Висновок. Отже, професійна підготовка студентів на кафедрі включає як впровадження новітніх техно-

логій викладання, так і практичну роботу в клініці біля хворого, для закріплення вивченого теоретичного матеріалу, сприяє покращенню якості підготовки майбутніх лікарів і дозволяє їм набути необхідного клінічного досвіду. Сучасне забезпечення якісної освіти лікарів-стоматологів зумовлене належним підходом до навчання і потребує від колективу кафедри безперервного вдосконалення, креативних ідей, реалізованих на

надійній матеріально-технічній базі. Перехід до нових комп'ютерно-орієнтованих технологій навчання, створення умов для їх розробки, апробації та впровадження, раціональне поєднання з традиційними – вимога часу та складне педагогічне завдання, яке потребує розв'язання цілого комплексу психолого-педагогічних, організаційних, навчально-методичних, технічних та інших проблем.

Література

1. Uvarenko AR. Korotko pro suchasne uaviennia pro perebudovu okhorony zdorovia v Ukraini. Problema efektyvnosti vykorystannia naukovykh informatsiinykh resursiv v okhoroni zdorovia ta inshi problemy medychnoho naukoznavstva 24-25 travnia 2017 r.: tezy dop. Ivano-Frankivsk: 2017. s. 93-6. [in Ukrainian].
2. Dumanskyi YuV, Talalaenko AN, Udod AA. O tselesoobraznosti kredytno-modulnoi orhanyzatsyyi uchebnoho protsessu v systeme vyssheho stomatolohycheskoho obrazovanyia. Ukrainyskyi stomatolohichnyi almanah. 2011;4:110-5. [in Russian].
3. Udod AA, Kosarsva LY, Pervak MB. Bolonskyi protsess v stomatolohycheskoe obrazovanye v Ukraine: problemy i perspektyvy. Visnyk stomatolohii. 2006;1(51):112-5. [in Russian].
4. Petrushanko TO, Nikolishyn AK, Ilenko NM. Orhanizatsiia i metodychne zabezpechennia vyrobnychoi praktyky z terapevtychnoi stomatolohii v konteksti kredytno-modulnoi systemy. Ukrainyskyi stomatolohichnyi almanakh. 2012;6:118-23. [in Ukrainian].
5. Neiko YeM, Hlushko LV, Miziuk MI, Vakaliuk IP. Bolonskyi protsess i systema orhanizatsii praktychnoi pidhotovky studentiv. Medychna osvita. 2007;2:56-8. [in Ukrainian].
6. Kazakov VN, Klymovytskyi VH, Vladzmyrskyi AV. Dystantsyonnoe obuchenye v medytssyne. Donetsk: OOO «Nord»; 2005. 80 s. [in Russian].

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Слюсаренко Н. Я.

Резюме. Вхідження України до єдиного Європейського простору вимагає підвищення якості професійної підготовки майбутніх лікарів відповідно до світових стандартів з метою посилення конкурентоспроможності вітчизняної вищої медичної освіти, оптимізації умов для міжнародної мобільності і розширення можливостей українських медичних фахівців на вітчизняному і міжнародному ринках праці. Тому провідною метою діяльності вищого навчального закладу є навчання і підготовка випускника, який у результаті отримання ступеневої вищої освіти опановує сучасними технологіями пошуку й обробки інформації та зможе використовувати засвоєні знання в практичній діяльності лікаря.

Ключові слова: хірургічна стоматологія, кредитно-модульна система, навчально-практичний центр.

КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ СТУДЕНТОВ-СТОМАТОЛОГОВ НА КАФЕДРЕ ХИРУРГИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ

Слюсаренко Н. Я.

Резюме. Вхождение Украины в единое Европейское пространство требует повышения качества профессиональной подготовки будущих врачей в соответствии с мировыми стандартами с целью усиления конкурентоспособности отечественного высшего медицинского образования, оптимизации условий для международной мобильности и расширения возможностей украинских медицинских специалистов на отечественном и международном рынках труда. Поэтому ведущей целью деятельности высшего учебного заведения является обучение и подготовка выпускника, который в результате получения ступенчатого высшего образования овладевает современными технологиями поиска и обработки информации и сможет использовать усвоенные знания в практической деятельности врача.

Ключевые слова: хирургическая стоматология, кредитно-модульная система, учебно-практический центр.

COMPETENT APPROACH IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF DENTAL STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF SURGICAL DENTISTRY

Slyusarenko N. Ya.

Abstract. Ukraine's accession to a single European space requires the improvement of the quality of professional training of future doctors in accordance with world standards in order to enhance the competitiveness of national higher medical education, optimize the conditions for international mobility and expand the opportunities of Ukrainian medical professionals in the domestic and international labor markets. Therefore, the leading purpose of the higher education institution is to educate and prepare the graduate, who, as a result of obtaining a higher education, master modern technologies of information retrieval and processing and will be able to use the acquired knowledge in the practical activity of a doctor.

In the professional training of specialists, a competent approach is essential – an integrative characteristic of the individual, reflecting the willingness and ability to mobilize future knowledge, skills, experience, methods of activity, and the personal and professional qualities of the specialist. One of the main factors for students' professional preparation is a deep learning of the discipline and the acquisition of practical skills in the process of active work in the classroom.

Modern provision of quality education of dentists is conditioned by the proper approach to training and requires the staff of the department of continuous improvement, creative ideas implemented on a reliable material and technical base. Transition to new computer-oriented learning technologies, creation of conditions for their development, testing and implementation, rational combination with traditional ones – a time requirement and a complex pedagogical task that requires the solution of a whole complex of psychological-pedagogical, organizational, educational-methodical, technical and other problems.

Key words: surgical dentistry, credit-modular system, educational and practical center.

Рецензент – проф. Аветиков Д. С.

Стаття надійшла 02.10.2019 року